

 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Farabi Hastanesi	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) Başhekimliği			
	ÇOCUK HASTALARIN BESİNLERİNİN HAZIRLANMASI VE SAKLANMASI PROSEDÜRÜ			
Dok. Kod: OH.PR.02	Yayın Tarihi:09.06.2017	Revizyon No:03	Revizyon Tarihi:07.09.2023	Sayfa Sayısı:3

1.0.AMAÇ: Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Uygulama Merkezi Farabi Hastanesi bebek mutfağında mamaların hazırlanması, saklanması, hastalara verilmesi, biberon temizliği ve anne sütünün sağılma ve saklanma uygulamaları için yöntemlerin ve dezenfektan kullanım ilkelerinin belirlenmesi.

2.0.KAPSAM: Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Uygulama Merkezi Farabi Hastanesi bebek mutfağı, mama kullanılan bölümler, anne sütü sağılma odası ve sağılmış anne sütü kullanılan bölümleri kapsar.

3.0.KISALTMALAR:

4.0.TANIMLAR:

4.1. Temizlik: Mikroorganizmaların çoğalması ve yayılmasını önlemek için, yüzeylerin görünen ve görünmeyen organik maddelerden arındırılmasıdır. Su ve deterjan veya enzimatik ürünler kullanılarak yapılır.

4.2. Sterilizasyon: Bir materyalin içerdiği tüm canlı mikroorganizma formlarının sporlarda dahil ortadan kaldırılması işlemidir.

4.3. Dezenfeksiyon: Cansız yüzeyler, sağlam deri ve muköz membranlardaki patojenik mikroorganizmaların (vejetatif bakteri ve/veya virüsler) inaktivasyonudur.

5.0.SORUMLULAR:

• Başhekim
• Mutfaktan Sorumlu Başhekim Yrd.
• Hastane Başmüdürü
• Hastane Müdürü V.
• Kalite Koordinatörlüğü
• Sorumlu Diyetisyen, Diyetisyenler, Gıda mühendisi
• Başhemşirelik
• Enfeksiyon Kontrol Komitesi
• Pediatri Sorumlu Hemşireleri
• Kadın Doğum Servis Sorumlusu Hemşireleri
• Bebek Mutfağı Çalışanları

6.0.FAALİYET AKIŞI:

6.1 MAMA HAZIRLAMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE

6.2. MAMA HAZIRLAMA İŞLEMİNDE

6.3. MAMA HAZIRLAMA İŞLEMİNDEN SONRA

6.4. HAZIRLANAN VEYA SIVI MAMALARIN KLİNİKLERDE KULLANIMI

6.5. ANNE SÜTÜ

6.1 MAMA HAZIRLAMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE

6.1.1. Mama hazırlama bölümüne girmeden önce ellerinizi “El Yıkama Talimatı” uygun olarak yıkayınız.

6.1.2. Mama hazırlayan personelde takı bulunmayacak ve tırnakları kısa olacak.

6.1.3. Personel maske, bone, önlük, ve eldiven giyilecek.

6.1.4. Mama hazırlama işlemi öncesi ellerinizi su ve sabunla “El Yıkama Talimatı” uygun yıkayınız.

6.1.5. Mamalar hazırlanmadan önce tezgahı, %1 çamaşır suyu ilaveli su ile siliniz, silme işleminden sonra ellerinizi “El Yıkama Talimatı” uygun yıkayınız.

6.1.6. Mama hazırlamak için kullanılan su 10 dakika kaynatılır ve daha sonra soğutulur.

- 6.1.7. Mamalar günlük kullanılan miktarlara uygun olarak alüminyum folyoları ile mutfağa alınır.
- 6.1.8. Mama paketleri açıldıktan sonra standartlara uygun zamanda tüketilir. Kalan miktarlar ağız kapalı bir şekilde buzdolabında saklanır.
- 6.1.9. Mama hazırlamada, steril edilmiş malzemeler (sürahi, mama karıştırmada kullanılacak malzemeler vs) kullanılır.

6.2. MAMA HAZIRLAMA İŞLEMİNDE

- 6.2.1. Personel ellerini su ve sabunla “El Yıkama Talimatı” uygun yıkar, steril eldiven giyerek mama hazırlama işlemine başlar.
- 6.2.2. Mama hazırlandığında kullanılan tüm gereçler ve biberonlar hazırlama işleminden hemen önce steril paketlerinden çıkarılır.
- 6.2.3. Kaynatılıp ılıtılmış olan suyu sürahilere boşaltılır.
- 6.2.4. Her 30 ml’ye 1 ölçek toz mama eklenir.
- 6.2.5. Sürahideki karışımı steril edilmiş gereçler kullanılarak karıştırılır.
- 6.2.6. Biberonlara bebeklerin ismi asetat kalemi ile yazılır (işlem öncesinde asetat kaleminin yüzeyi çamaşır suyu ile silinir).
- 6.2.7. Eller “El Yıkama Talimatı” göre yıkanır ve tekrar steril eldiven giyilir.
- 6.2.8. Steril edilmiş biberonlara bebek için istenilen miktara uygun olarak dolum yapılır.
- 6.2.9. Dolum yapıldıktan sonra steril kapakları kapatılır.
- 6.2.10. Mamalar günlük kullanılacak kadar hazırlanır. Artık mama dökülür, bekletilerek bir daha kullanılmaz.
- 6.2.11. Mama hazırlığı sırasında mutfak kapısı açılmaz. Mama hazırlığı esnasında aktivite kısıtlanır.
- 6.2.12. Mama hazırlama işlemi dışında personel farklı bir temasta bulunmuşsa, eldiven değiştirilir, eller yıkanır ve yeni steril eldiven giyilir.
- 6.2.13. Hazırlanan mamalar listelere göre kliniklere dağıtılır.

6.3. MAMA HAZIRLAMA İŞLEMİNDEN SONRA

- 6.3.1. Mama hazırlarken kullanılan bütün malzemeler (biberon, sürahi vs.) mama hazırlamadan önce fırçalanır, yıkanır.
- 6.3.2. Biberonların cam emzik kısımlarını biberon halkasından ayırıp biberon fırçası ile ön temizleme işlemi yapıldıktan sonra yıkanır ve kurutulur.
- 6.3.3. Biberonlar ve diğer gereçleri (biberon, sürahi vs.) steril edilir; emzik kullanılacaksa kaynatılır.
- 6.3.4. Hazırlanan steril biberonlar steril olarak saklayarak, kontaminasyonu engellenir.
- 6.3.5. Steril biberon kullanımdan hemen önce paketten çıkarılır.

6.4. HAZIRLANAN VEYA SIVI MAMALARIN KLİNİKLERDE KULLANIMI

- 6.4.1. Hazırlanan toz mamaları buzdolabında 2-4°C de 24 saat içinde kullanılır.
- 6.4.2. Hazırlanan mama buzdolabına konulmamış ise 3 saat sonra mama evsel atık çöpüne atılır.
- 6.4.3. Beslenme başladıktan sonra biberondaki mama bir saatten fazla saklanmaz.
- 6.4.4. Beslenme amaçlı kullanılan enjektörler her beslenmede değiştirilir.
- 6.4.5. Mama içerisine herhangi bir madde eklenmesi gereken bir durumda, klinikte asepsi ve antisepsi kurallarına uygun olarak yapılır.
- 6.4.6. Hazırlanmış mamalar akan su ile ılıtılabilir. Ancak bu işlem sırasında biberonun kapağı çıkarılmaz.
- 6.4.7. Su ile ılıtılan biberonun dışı kağıt havlu ile silinir.
- 6.4.8. Buzdolabına mamalar sırasına göre yerleştirilir. Önce hazırlanan mama önde daha sonra hazırlanan mama arkaya gelecek şekilde yerleştirilir.
- 6.4.9. Buzdolabından çıkarılan mamalar 30 dakikadan fazla ısıtılmaz.
- 6.4.10. Isıtılan mama kullanılmadığında evsel atık çöpüne atılır.
- 6.4.11. Mamaların Isıtılması için mikrodalga fırın kullanılmaz.
- 6.4.12. Sıvı mamaların kapakları bombeli olmamalıdır. Bombeli olması mamaların bozuk olduğunu göstermektedir. Kapakları bombeleşmiş sıvı mamalar kullanılmaz.

6.5. ANNE SÜTÜ

- 6.5.1. Süt sağılmadan önce eller yıkanır, meme başı temiz bir bezle silinir veya yıkanır.
- 6.5.2. Süt sağma pompaları tek kullanımlık veya steril edilebilir olmalıdır.
- 6.5.3. Süt sağıldıktan sonra hemen kullanılmayacaksa, buzdolabında ağız kapaklı steril edilmiş biberonlarda, temiz koşullarda saklanır.
- 6.5.4. Anne sütleri biberonlara konulmadan önce eller su ve sabunla yıkanır, eldiven giyilir,

6.5.5. Anne sütü oda ısısında 3 saat (19-26 C), buzdolabında 3 gün(0-4C), derin dondurucuda 3 ay(-18C) saklanabilir. Belirtilen anne sütü saklama süreleri, sağlık bakanlığının 03.05.2012 tarihinde 5258 sayılı yazısında yayınlanan ‘Anne Sütü Saklama Koşulları’ kriterleridir.

6.5.7. Dondurucudan çıkarılan ve çözölen anne sütleri buzdolabında 24 saatten fazla tutulmaz, en kısa sürede tüketilir.

6.5.8. Bebek mutfağında çalışan personel, annelerin sağdığı sütleri ‘Aileden Anne Sütü Teslim Alma Amaçlı Kabul Kriterleri Bilgi Formu’na uygun şekilde teslim alacaktır.

AİLEDEN ANNE SÜTÜ TESLİM ALMA AMAÇLI KABUL KRİTERLERİ BİLGİ FORMU

- Bebeğiniz için en ideal besin **Anne Sütüdür.**
- Her annenin sütü bebeği için özeldir.
- Herhangi bir besin, anne sütünün yerine asla geçemez.
- Bebeğinizin en kısa sürede iyileşebilmesi için sütünüzü hijyenik koşullarda sağıp getirmenizi tavsiye ediyoruz.
- Sütünüzü sağıp getirirken dikkat etmeniz gereken noktalar şunlardır:

1. Sütünüzü;
 - a. Elle,
 - b. Enjektörlü pompa ile veya
 - c. Elektrikli süt sağma pompaları ile sağınız.

Trile adı verilen lastik hazneli pompalar, asla kullanmayınız.

2. Sütünüzü sağmadan önce ellerinizi iyice su ve sabunla yıkayınız.
3. Sütünüzü sağacağınız kap geniş ağızlı, cam bir kap olmalıdır.
4. Süt sağma kabınızı su ve deterjanla iyice yıkayıp bol suda duruladıktan sonra kaynatınız.
5. Sütünüzün tamamını uygun şekilde sağdığımız kaptan steril anne sütü poşetine doldurunuz.
6. Steril anne sütü poşetinin üzerine okunacak ve silinmeyecek şekilde;
 - a. Bebeğin adını ve soyadını veya sadece soyadını,
 - b. Sütü sağdığınız saati ve tarihi,
 - c. Sütün miktarını
 - d. Sütü ne ile sağdığınızı yazınız.

7. Anne sütünüzü en kısa sürede buz poşetine sarılı olarak hastanemizin bebek mutfağına teslim ediniz.

- a. Oda sıcaklığında 3 saat (19-26 C)
- b. Buzdolabının rafında 3 gün (0-4 C)
- c. Derin dondurucuda 3 ay (-18 C)
- d. Derin dondurucudan çıkarılan buzdolabında doğal çözülmeye bırakılan anne sütü 24 saat

(0-4 C) şeklinde saklanır.

(Belirtilen anne sütü saklama süreleri Sağlık Bakanlığı'nın 03.05.2012 tarihinde 5258 sayılı yazısında yayınlandığı anne sütü saklama koşullarıdır.)